

komme ind paa de — navnlig for Nævingerne — langt vanskeligere og allerede af den Grund mindre brugbare Kriterier: Tiltaltes Egnethed til Paavirkning gennem Straf eller Tiltaltes Tilregnelighed.

Overfor Betænkeligheder ved, at Lægen hermed vil faa det afgørende Ord ved Afgørelsen af det til sociale Hensyn nøje knyttede Spørgsmaal om Straf eller ikke Straf, skal fremhæves: Spørgsmaalet, om Tiltalte er sindssyg, hører som Skyldspørgsmaalets øvrige Dele ind under Domstolens Afgørelse, og de lægevidenskabelige Autoriteter maa — eventuelt ved personlig Forklaring i Retten — overbevise denne om deres Votums Rigtighed, uden at der i saa Henseende kan paavises nogen Forskel mellem dette Skøn og Sagens øvrige Bevismidler.

Endvidere maa erindres, at de sindssyge Lovovertrædere kun fritages for *Straf*, hvorimod der, saaledes som det ogsaa fremgaar af Paragraffen kan anvendes andre Foranstaltninger overfor dem. Tilbage bliver saaledes kun det Faktum, at Lægens Afgørelse, naar den følges af Domstolene, bliver afgørende for Spørgsmaalet om Arten af de Repressionsmidler, hvormed Samfundet søger at beskytte sig mod Lovovertræderen. Dette synes ikke — i hvert Fald set fra Samfundets Synspunkt — at være for stor en Indrømmelse til Lægerne. Snarere kunde man anføre Hensynet til Tiltalte imod at indrømme Lægerne Adgangen til endeligt, det vil sige i Realiteten bindende for Domstolene, at betegne Tiltalte som sindssyg, idet den deraf eventuelt følgende Særbehandling af Tiltalte, navnlig de i § 75 omhandlede ikke tidsbegrænsede Sikkerhedsforanstaltninger, vil kunne føles byrdefuldere end en selv ret betydelig Straf. Men heller ikke dette Hensyn til ikke paa nogen Maade at indskrænke den Garanti, som Domstolsbehandlingen byder Borgerne, er efter Ministeriets Skøn afgørende overfor de ovenfor til Støtte for den her omhandlede Formulering anførte Betragtninger.

Naar man i Lovforslaget udtrykkelig har fremhævet, at den sygelige Tilstand skal være konstateret ved Erklæring af Retslægeraadet eller en af Justitsministeren dertil autoriseret Læge, skyldes det en dobbelt Grund. Dels finder man nemlig, at det udtrykkelig bør udtales i Loven, at ikke enhver Lægeerklæring skal kunne betragtes som fyldestgørende ved Afgørelsen af et saa vigtigt Spørgsmaal som det foreliggende, dels tilsigter man ved den nævnte Tilføjelse at fastslaa, at der ved »Sindssyg« forstaas den i lægevidenskabelig Betyd-

ning Sindssyge, eller med andre Ord, at Lægens Diagnose — som ovenfor nævnt — bliver ikke blot vejledende, men absolut bindende for Domstolene. Som Læger, der kan autoriseres til at udstede de her omhandlede Erklæringer kan nævnes Overlægerne ved Sindssygehospitalerne (Aandsvageanstalterne) og visse anerkendte Specialister.

Endelig bemærkes, at man har anset det for rettest allerede i denne Paragraf — paa samme Maade, som det foreslaas i § 18, Stk. 3 — at omtale Muligheden af Anvendelse af Foranstaltninger i Medfør af § 75 overfor Gerningsmanden.

Til § 18. (U. § 17, jfr. Mot. Sp. 63—64).

Paragraffen angaar den saakaldte »forbindskede Tilregnelighed« (Strfs. § 39). Med Hensyn til de Personer, som falder ind herunder, foreslaas det, at Retten efter indhentet Lægeerklæring og samtlige iøvrigt foreliggende Omstændigheder, afgør, om Anvendelse af Straf skønnes formaalstjenlig (Stk. 1). Finder Retten Straf anvendelig, kan den bestemme, at Frihedsstraf skal udstaaes i en for saadanne Personer indrettet Anstalt eller Anstaltsafdeling (Stk. 2). Findes Straf derimod uanvendelig, afgør Retten i Dommen, om andre Foranstaltninger i Medfør af § 75 skal træffes (Stk. 3). Forsaa vidt er Paragraffen affattet som foreslaaet af 3 Medlemmer af Kommissionen, idet man dog, jfr. Slutningen af Stk. 1, i Stedet for at lade Anvendelsen af Straf være betinget af, at Tiltalte »kan anses egnet til Paavirkning gennem Strafe, foreslaar anvendt det mere almindelige Kriterium »om Anvendelse af Straf skønnes formaalstjenlig«. Endvidere har man i Stk. 2 slettet Bestemmelsen om, at den omhandlede Anstalt eller Anstaltsafdeling skal være indrettet *særlig* for saadanne Personer, for derved at opnaa større Frihed ved Ordningen af Anstaltsforholdene.

Udkastet indeholder imidlertid i Stk. 2 og Stk. 3 tillige den Bestemmelse, at naar det under Straffens Udstaaelse skønnes, at en Fortsættelse af denne vil være unyttig eller vil medføre Fare for alvorlig Forværelse af den dømtes Tilstand, bliver Sagen efter Begæring af Direktøren for Fængselsvæsenet paany at indbringe for Retten, som efter indhentet Lægeerklæring afgør, om Straffuldbyrdelsen skal fortsættes eller afbrydes, og hvis Straf findes uanvendelig, om Sikkerhedsforanstaltninger skal træffes.

Denne Beføjelse til ogsaa, efter at Dom er afsagt i Sagen, at træffe Bestemmelser vedrørende Straffuldbyrdelsen bør